

Bekæmpelse af ukrudt i vinterraps

Beskrivelse af mulighederne for kemisk eller mekanisk at bekæmpe ukrudt i vinterraps. Kamille og burresnerre er vigtige ukrudtsarter i vinterraps.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

I lyset af de forholdsvis mange tilfælde af forlænget blomstring og forsinket modning i 2011, som i en del tilfælde med sikkerhed har medført udbyttetab, må det indtil videre anbefales at anvende Matrigon til bekæmpelse af kamille i vinterraps. Galera har i modsætning til Matrigon en god effekt mod burresnerre. Hvor der er et behov for at bekæmpe burresnerre, vil risikoen ved at anvende Galera blive opvejet af fordelene ved at få bekæmpet burresnerre. Men vær sikker på, at afgrøden ikke lider under stress på sprøjtetidspunktet. Stress kan være tørke, store temperaturforskelle mellem dag og nat, nattefrost før og efter sprøjtning, næringsstofmangel, vandlidende jord, påvirkning af andre midler (Agil/Focus Ultra) og glimmerbøsseangreb. Det er også vigtigt efter behandlingen at holde afgrøden i god vækst, dvs. at bekæmpe angreb af glimmerbøsser samt vanding, hvor dette måtte være aktuelt. Firmaet har taget så mange forbehold for anvendelsen af Galera, at sprøjtning med Galera reelt sker for egen regning og risiko. Igangværende erstatningsager vedrørende skader i 2011 er endnu ikke afgjort.

Løsningsforslag

Midler og dosis mod forskellige ukrudtsarter finder du her: [Ukrudtsbekæmpelse i vinterraps om foråret](#).

Matrigon

Matrigon erstattes nu af [Matrigon 72 SG](#), som er et granulat, hvor 0,11 kg svarer til 0,8 l Matrigon. Matrigon 72 SG anbefales anvendt sammen med en olie, f.eks. 0,5 l Renol pr. ha. Etiketten forventes godkendt snarest. Godkendelsen for det hidtidige Matrigon er trukket tilbage. Det betyder med de nye EU-regler for godkendelse af pesticider, at lagre ikke må opbevares efter 2. september 2012. Ifølge disse nye regler gives der kun 18 måneder til at anvende midler, hvis godkendelse er ophørt. Tilsvarende gælder for parallelprodukterne Loncid, Cliophar, Inter Clopyralid m.fl. Se evt. [her](#). Det fremstår uklart om restlagre af Matrigon kan anvendes her i foråret, så for at undgå misforståelser, søger Videncentret for Landbrug dispensation hos Miljøstyrelsen.

Temperaturen er afgørende for en god virkning af Matrigon. Det er derfor nødvendigt at afvente en periode i april og frem til primo maj med høje dag- og nattemperaturer i dagene før og efter sprøjtningen. Under optimale forhold (høj luftfugtighed, dagtemperatur på 12-15 grader C og god nattemperatur, små kamilleplanter, afgrøde i god vækst) kan dosis reduceres til omkring 0,05-0,06 kg pr. ha. Sprøjt først på dagen, så midlet optages under stigende temperaturer. Dosis i forageren kan øges, hvis afgrøden er mere åben og dermed ikke hjælper til med at kvæle kamilleplanterne. Maksimal dosis er 0,11 kg pr. ha.

Galera

[Galera](#) er godkendt til bekæmpelse af ukrudt i vinterraps fra stadium 30 til 50, dvs. mens blomsterknopperne stadig er omsluttet og skjult i de øverste blade. Midlet indeholder aktivstoffet picloram samt clopyralid, som er aktivstoffet i Matrigon. Den maksimale godkendte dosering af Galera på 0,3 liter pr. ha svarer til 0,8 liter Matrigon + 20 g picloram pr. ha.

Fordelen ved blandingen af de to aktivstoffer er en mindre temperaturafhængighed end tilfældet er for Matrigon. Galera kan anvendes fra 8-9 °C i en periode uden nattefrost. Men husk, at effekten vil blive bedre, jo højere temperaturen er. Midlet har god effekt mod kamille, burresnerre og kornblomst. Galera tilsættes 0,3 liter PG26N pr. ha, som er et specialadditiv.

Galera kan blandes med Microtop og de nye flydende borprodukter fra Yara, men ikke med Solubor.

Kamille og burresnerre

Behovet for at bekæmpe kamille om foråret afhænger primært af vinterrapsens konkurrenceevne og kamilleplanternes størrelse. Hvis rapsen hurtigt kommer i vækst og udvikler en tæt plantebestand, kan rapsen udkonkurrere en moderat bestand af små kamilleplanter. I en åben og svag afgrøde vil kamille derimod vokse med op og yde væsentlig større konkurrence over for rapsen. Som tommelfingerregel vil bekæmpelse i en normalt udviklet afgrøde være aktuel ved mere end 0,5-1 kamilleplante pr. m². Dette er en skønnet skadetærskel, hvor der er taget hensyn til både udbyttetab og opformering af ukrudtsfrø.

Burresnerre er også en meget konkurrencedygtig ukrudtsart, som bør bekæmpes hvor den optræder i større bestande og rapsen er åben.

Oftentimes vil både kamille og burresnerre optræde mest massivt i foragre, hvor plantebestanden samtidig også er mest åben. En randbehandling kan derfor være aktuel.

Spildkorn og græsser

Hvis spildkorn og/eller græsser ikke er bekæmpet i efteråret eller vinter, kan det være nødvendigt at bekæmpe dette med [Agil](#) eller [Focus Ultra](#). Sprøjtfristen for Agil er 2 måneder før høst. Sprøjtfristen for Focus Ultra er 90 dage før høst. Agil og Focus Ultra bekæmper også de fleste græsser, men der er ikke mulighed for at bekæmpe enårig rapgræs om foråret. Gode vækst- og temperaturforhold med 10-15 grader C er optimalt for virkning af de to midler.

Sprøjteteknik

Kør med moderat hastighed og vælg en dyse, der giver medium dråbestørrelse, for at sikre at sprøjtbevæsknen kommer ned til ukrudtet, hvis rapsen dækker over det. Det kan eksempelvis være lavdriftsdyser ISO 025, som ved 7 km/time og 2,5 bar giver knap 160 liter pr. ha eller lavdriftsdyse ISO 020, der ved 6,5 km/time og 2,5 bar giver 135 liter pr. ha. Ukrudtet har om foråret en størrelse, så der også kan bruges luftinjektionsdyser, eksempelvis kompakt injektionsdyse ISO 020 eller 025, der kan køre med samme tryk som lavdriftsdyserne. Ved at kunne vælge grov forstøvning, bliver der flere sprøjtetimer på de få dage, hvor temperaturen er optimal. Luftinjektionsdyserne er de bedst egnede, hvis du ønsker en højere hastighed end ovennævnt.

Radrensning

Du kan radrense i rækkesået vinterraps, så snart der kan færdes i marken. Kør så hurtigt, at der hyppes jord ind omkring rækken, så ukrudtet her tildækkes bedst muligt. Der bliver mere jord til hyppningen, når der anvendes et bredt gåsefodsskær i midten af rensesektionen, der som en sneplov flytter jord ud til yderste skær. Vær opmærksom på, at der sker fuld gennemskæring, så alt ukrudt imellem rækkerne løsnes. Det gælder om at rense i 3-5 cm's dybde, så mest muligt ukrudt trækkes op på jordoverfladen til udtørring. En efterharve vil sikre, at mest mulig jord rystes af ukrudtsplanterne, og at flere efterlades oven på jorden.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.